

ВНУТРІШНЬОШКІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ОДНА З ГОЛОВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ФУНКЦІЙ ДИРЕКТОРА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ГІМНАЗІЙНОГО ТИПУ

*Ю.О. Мороховець
м. Полтава, Україна*

Сьогодні вимоги до організації та здійснення внутрішньошкільного контролю відчутно зросли, адже він має сприяти чіткій і ефективній організації навчально-виховного процесу в кожному класі, забезпеченню змістовного проживання учнями у школі кожного дня, підвищенню кваліфікації педагогів.

У гімназії внутрішньошкільний контроль організовується таким чином, що кожен працівник має чітке уявлення про те, як розвивається гімназія, які тенденції розвитку та удосконалення навчально-виховного процесу. Присутній постійний аналіз, зворотний зв'язок, поінформованість про всі сфери життя й діяльності колективу. Внутрішньошкільний контроль виконує діагностичну, коригуючу та регулюючу функції. За результатами контролю приймаються управлінські рішення для регулювання об'єкта, який контролювався. Управлінські рішення оформляються наказами чи розпорядженнями і мають відповідати діючим нормативним документам та принципам здорового глузду.

Для здійснення внутрішнього контролю складено графік, який конкретизує відповідний розділ річного плану роботи гімназії. У графіку визначено питання, які підлягають контролю, час проведення перевірок, відповідальних та вказано, як буде підбито підсумки перевірки. У гімназії чітко діє система контролю за рівнем навчальних досягнень учнів, за станом викладання навчальних предметів, система контролю та регулювання виховним процесом, методичною роботою, науковою і експериментальною діяльністю, психологічним станом колективу та умовами навчально-виховного процесу.

У закладі ведеться вся необхідна документація, відповідно до Інструкції з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I - III ступенів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 23 червня 2000 р. №240, номенклатури справ, затвердженої наказом по школі №44 від 14.02.2007 року. Сюди належать: алфавітна книга запису учнів, особові справи учнів, журнал реєстрації вхідних і вихідних документів, архів школи, зберігання, наявність актів на знищення, книга протоколів педагогічної ради, книга протоколів ради ЗНЗ, журнал пропусків і заміщених уроків, книга наказів, книга запису наслідків ВШК, контрольно-візитаційна книга, класні журнали, журнали занять факультативів, журнали планування та обліку роботи гуртка, журнал ГПД, книга видачі атестатів, книга обліку бланків і видачі свідоцтв про базову середню освіту, книга обліку видачі золотих і срібних медалей, книга обліку видачі похвальних листів і грамот, акти, довідки про перевірку роботи ЗНЗ вищестоящими органами, акти за формою Н-1, Н-2 про нещасні випадки, статистичні звіти: ф. ЗНЗ станом на 05.09., ф. № 83-РВК станом на 01.10., ф. № ЗНЗ-3 станом на 01.10 та ін.

Учасниками навчально-виховного процесу в закладі є учні (вихованці), педагогічні працівники, психологи, бібліотекарі, інші спеціалісти закладу, керівники, батьки або особи, які їх замінюють. Статус учасників навчально-виховного процесу, їхні права й обов'язки визначаються нормативно-правовою базою та Статутом. Права і обов'язки інших працівників та допоміжного персоналу регулюються трудовим законодавством, статутом та правилами внутрішнього розпорядку закладу. У разі порушення своїх прав учасники НВП мають право їх відстоювати відповідно до чинного законодавства. А за невиконання своїх обов'язків, порушення статуту на них можуть накладатися стягнення, встановлені чинним законодавством, статутом і правилами внутрішнього розпорядку гімназії, а також в установленому порядку виноситись громадський осуд. Педагогічні працівники, які систематично порушують статут, правила внутрішнього розпорядку закладу, не виконують посадових обов'язків, умови трудового договору (контракту) або за результатами атестації не відповідають займаній посаді, звільняються з роботи згідно із законодавством.

Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють, визначаються законодавством, можуть бути обумовлені статутом закладу та відповідними договорами. У разі невиконання батьками та особами, які їх замінюють, обов'язків, передбачених законодавством, заклад може порушувати в установленому порядку клопотання про відповідальність таких осіб, у тому числі позбавлення їх батьківських прав. Стосовно педагогічних працівників у гімназії мають реалізовуватися положення Конституції України, статей 51,53,55,57 Закону України "Про освіту" та інших законодавчих актів, організовуватися медичне обслуговування, створюватися умови для збереження здоров'я педагогічних працівників, для психологічного розвантаження вчителів. У закладі повинна здійснюватися робота щодо організації відпочинку та оздоровлення педагогічних працівників, а також має бути налагоджена система роботи з питання забезпечення соціального захисту вчителів (наявність колективного договору, Правил внутрішнього трудового розпорядку, бази даних "Тарифікація", оптимальність розподілу педагогічного навантаження: протягом тижня, семестру, протягом навчального року; врахування режиму роботи вчителів при складанні регламенту проведення нарад, засідань, зборів, графіка чергувань, встановлення методичного дня для самоосвіти педагогічних працівників у визначений відділом освіти день, створення умов для психологічного розвантаження вчителів, дотримання Закону України "Про відпустки").

Література

1. Бегей В. М. Управління загальноосвітньою школою на демократичних засадах. — Львів, 1995.
2. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). — К., 1994.
3. Москалець В. П. Психологічне обґрунтування української національної школи. — К., 1994.
4. Онишків З. М. Основи школознавства. — Тернопіль, 1996.
5. Островерхова Н. М., Даниленко Л. І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. — К., 1996.
6. Пикельная В. С. Теоретические основы управления (школоведческий аспект). — М., 1990.
7. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором школи. — К., 1977.
8. Яремчук В. Д. Національні проблеми загальноосвітньої школи України: історія і сучасність. — К., 1993.
9. Ю.О. Конаржевский. Менеджмент і внутрішньошкільне управління. — М., Центр «Педагогічний пошук», 2003 р.
10. Н.А. Шубін. Внутрішньошкільний контроль. — М., Просвітництво 1977.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ У СТУДЕНТСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННІ

*О.В. Мурай
м. Полтава, Україна*

Сьогодні ми живемо в еру технологій та спілкування, яке не може бути обмежене ні часом ні простором, ми живемо в еру інформації. Кожна людина має бути готовою до життя в сьогоденні і перед педагогами стоїть досить складне завдання, а саме розвинути комунікативні вміння своїх учнів.

Метою педагогічно процесу є формування особистості здатної самостійно і творчо працювати, виховання такого світогляду ставлення до навчання і професії, активності, самостійності, які забезпечують здатність і готовність випускника вузу до майбутньої професійної діяльності. Головним показником досягнення цієї мети є навчально-пізнавальна діяльність студентів. Дослідженнями педагогів та психологів доведено, що в комплексі взаємопов'язаних та взаємозалежних факторів, які детермінують ефективність професійної діяльності, виступає комунікативна діяльність, ведучою складовою якої є комунікативні вміння.